

No. 35576

**Finland
and
Albania**

**Agreement between the Government of the Repnblie of Finland and the Government
of the Republic of Albania on the promotion and protection of investments.
Helsinki, 24 June 1997**

Entry into force: 20 February 1999 by notification, in accordance with article 12

Authentic texts: Albanian, English and Finnish

Registration with the Secretariat of the United Nations: Finland, 30 March 1999

**Finlande
et
Albanie**

**Accord entre le Gonvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de
la Répuhlique d'Albanie relatif à la promotion et à la protection des
investissements. Helsinki, 24 juin 1997**

Entrée en vigueur : 20 février 1999 par notification, conformément à l'article 12

Textes authentiques : albanais, anglais et finnois

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Finlande, 30 mars 1999

[ALBANIAN TEXT — TEXTE ALBANAIS]

MARREVESHJE

m i d i s

QEVERISE SE REPUBLIKES SE FINLANDES

DHE

QEVERISE SE REPUBLIKES SE SHQIPERISE

Qeveria e Republikes se Finlanedes

dhe

Qeveria e Republikes se Shqiperise

ketu me poshtë te referuar si Pale Kontraktuese;

duke deshiruar te intensifikojne bashkëpunimin ekonomik ne perfitim reciprok per te dy vendet dhe per te krijuar kushte te drejta dhe te njejtë per investimet e investitorëve te njerëz Pale Kontraktuese ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese,

duke njoftuar se mbiqësia e mbrojtja e investimeve favorizon zgjerimin e marredhenieve ekonomike midis dy Paleve Kontraktuese dhe stimulon iniciativat investuese,

u moren vesh per sa vijon :

NENI 1
Perkuftizhje

Per qellimet e kësaj Marreveshjeje :

1. Termi "Investim" kupton cdo lloj pasurie te investuar ose te blerë nga nje investitor i njerëz Pale Kontraktuese ne Territorin e Pales pritese (vendi prites), ne perputhje me ligjet dhe rregullat e Pales tjeter Kontraktuese, dhe do te përfshijë në vecantë, por jo ekskluzivisht :

- (a) pasurine e tundshme dhe te patundshme si dhe cdo te drejte tjeter pronesie, si hipotekat, pengjet, franshizen dhe qerata;
- (b) aksionet dhe lloje te tjera pjesëmarrje ne ndermarijet;
- (c) huante, detyrimet ne te holla, ose detyrimet qe kanë nje vlerë ekonomike dhe janë te lidhura me nje investim;
- (d) te drejtat e pronesise intelektuale ose industriale si patentat, e drejta e autorit, vizatimet industriale, emrat tregtare, know-how dhe deshira e mire;

(e) te drejtat qe konfirmohen nga ligji ose nga nje kontrate, duke perfshire koncessionet per kerkimet, zbulimet, nxjerjen ose shfrytezimin e burimeve natyrore;

2. Nje ndryshim ne forme ne pasurine e investuar nuk e cenon karakterin e tij si investim.

3. Termi "Te ardhura" kupton shumat e vjeda nga nje investim, perfshire fitimet, interesat, rritjet e kapitalit, shperblimet ose te ardhura te tjera rrijedhese.

4. Termi "Investitor" kupton :

(a) cdo person fizik i cili eshte shtetas i cilesdo nga dy Pale Kontraktuese ne perputhje me ligjet dhe rregullat e saj; dhe

(b) cdo person juridik si nje shoqeri ose nje organizate tjeter e krijuar ne perputhje me ligjet dhe rregullat e Pales Kontraktuese dhe qe ka seline e saj ne territorin e po asaj Pale Kontraktuese.

5. Termi "Territor" kupton zonen tokesore, shelfin kontinental dhe zonen detare, perfshire shtratin detar dhe nentoken, mbi te cilen Pala Kontraktuese ushtron, ne perputhje me ligjin nderkombetar, te drejtat e sovranitetit ose juridiksonit.

NENI 2
Nxitja dhe Mbrojtja e Investimeve

1. Cdo Pale Kontraktuese do te nxise ne Territorin e saj investimet e investitoreve te Pales tjeter Kontraktuese dhe do ti pranoje keto investime ne perputhje me legjisacionin dhe rregullat e saj.

2. Investimet e investitoreve te nje Pale Kontraktuese do te gezojne ne cdo kohe mbrojtje te pote dhe siguri ne Territorin e Pales pritese. Pala pritese nuk do te pengoje ne asgne menyre nepermjet masash te paarsyesime ose

diskriminuese drejtimin, mirembajjen, perdomimin, gezimin apo disponimin e investimeve te investitoreve te Pales tjeter Kontraktuese.

NENI 3
Trajtimi i investimeve

1. Pala pritese do tu jape investimeve te investitoreve te Pales tjeter Kontraktuese trajtimin jo me pak te favorshem se sa ai qe i jetet investimeve te investitoreve te vet apo investoreve te nje Shteti te trete, cilido qofte me i favorshem per investitorin.
2. Pala pritese do tu jape ne territorin e saj investoreve te Pales tjeter Kontraktuese, ne lidhje me drejtimin, mirembajjen, perdomimin, gezimin apo disponimin e investimeve te tyre, nje trajtim te drekte e te barabarte i cili ne asnjë rast nuk do te jete me pak i favorshem se sa ai i dhene investoreve te vet ose investoreve te nje shteti te trete, cilido qofte me i favorshem per investitorin.

NENI 4
Perjashtime

Dispozitat e kesaj Marreveshjeje ne lidhje me dhenien e trajtimit jo me pak te favorshem se sa ai qe ju akordohet investoreve te nieres Pale Kontraktuese ose te ndonje Shteti te trete, nuk do ta detyroje Palem pritese qe te shtrije tek investitorit e Pales tjeter Kontraktuese perfisimet e cdo lloji trajtimi, preference apo privilegji qe rezulton nga :

- Cdo organizate ekonomike rajonale ose bashkim doganor ne te cilen Pala pritese eshte ose mund te behet Pale, ose
- Cdo marreveshje nderkombetare qe ka te beje teresia apo pjeserisht me taksimin, apo
- Nje konvente shumepaleshe ose traktati qe lidhet me investimet.

NENI 5
Shproneshim

1. Investimet e investoreve te nieres Pale Kontraktuese ne territorin e Pales pritese nuk do te shtetezohen, shpronosohen ose do te jene subjekt i masave

qe kane efekt te ngjashem me shproncesimin vecse kur masat jane marrë per interesat publike ne menyre jo diskriminuese sipas ligjit dhe te shoqeruara me nje kompescim te menjehershëm, te pershtatshem dhe efektiv, dhe percaktohet sipas ligjit kombetar te pales priteze.

2. Ky kompescim do te llogaritet me vleren reale te tregut te investimit te shproncesuar ne momentin menjehere perpara datës se shproncesimit ose perpara se keto masa te shproncesimit te bëhen publikisht te njoftura, ciladë eshte kryer me pare.

3. Vlera reale e tregut do te llogaritet ne nje monedhe lirisht te konvertueshme me kursin ne treg ne momentin e referuar ne paragraplin (2) te ketij Neni. Kompescimi do te jetë efektivisht i realizueshem dhe do te paguhet pa vonese. Ne rast vonesse ne pagesen ne fyje kompescimi do te perfshije gjithashu interesat e nje kursi tregtar nderkombetar zakonisht te aplikueshme qe nga data e shproncesimit deri ne datën e pageses.

NENI 6
Kompescimi per Humbjet

1. Nje investitor i Pales Kontraktuese, investimet e te cilët pesojne humbje ne Territorin e Pales tjeter Kontraktuese per shikak lufte, konflikti te armatosur, lufte civile ose ngjarje te ngjashme, do t'u jepet nga Pala tjeter Kontraktuese nje trajtim ne lidhje me kthimin, zhdcitimin, kompescimin ose zgjidhje te tjera, ne lidhje me investimin, cilido qofte me i favorishme prej atyre qe Pala tjeter Kontraktuese ju akordon investitoreve te cdo Shteti te trete.

NENI 7
Transferimi i Pagesave

1. Pala pritese do te siguroje, ne lidhje me investimet e kessaj Marreveshjeje, transferimin e pakufizuar te pagesave per keto investime brenda dhe jashtë Territorit te vet. Transferimi i lire do te perfshije ne vecanti, por jo ekskluzivisht :

- (a) kapitalin filletar dhe shtesen ne kapital per ruajten ose rritjen e investimit;
- (b) te ardhurat nga likujdimi i pjeshem apo total i nje investimi;
- (c) fitimet, interesat, dividendet dhe cdo e ardhur tjeter rrjedhese;
- (d) fondet qe rrijedhin nga pagesat e nje marreveshje huaje;
- (e) komisionet dhe shperblime te tjera;
- (f) te ardhurat e personit te punesar nga jashtë;
- (g) pagesat qe rezultojne nga zgjidhja e nje mosmarreveshjeje;
- (h) kompesimi qe permendet ne Neni 5 dhe 6 te kesi Marreveshjeje.

2. Transferimet e paragrafit (1) te ketij Neni do te kryhen pa vonese dhe ne nje monedhe lirisht te konvertuesme me kursin mbizotrues te tregut ne daten e transferimit ne lidhje me transaktionet spot ne monedhen qe do te transferohet.

NENI 8
Subrogimi

Ne se nje Pale Kontraktuese ose nje prej agjensive te caktuara prej saj ben nje pagesa sipas nje shperblimi apo garancie qe ajo ka dhene ne lidhje me nje investim ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese, Pala prite se do te njohe, transferimin tek ish Pala Kontraktuese te cdo te drejte apo titulli qe rjedh prej ketij investimi dhe do te njohe qe Pala Kontraktuese ose agjensia e caktuar prej saj eshte ngarkuar te ushtroje keto te drejta dhe te zoteroje keto tituj ne te njejtën mase sa dhe investitori original.

NENI 9

Mosmarreveshjet midis nje investitori dhe nje Pale Kontraktuese

1. Cdo mosmarreveshje qe mund te linde midis nje investitori te nieres Pale Kontraktuese dhe Pales pritese ne lidhje me nje investim sipas kesaj Marreveshjeje do te zgjidhet ne menyre miqesore.
2. Ne se kjo marreveshje nuk zgjidhet brenda nje periudhe tre mujore nga data ne te cilen cilado pale ne mosmarreveshje ka kerkuar zgjidjen ne menyre miqesore, investitori ka te drejten qe t'ia nenshtroje cestijen qofte gjykates kompetente te vendit te Pales pritese ose arbitrazhit nderkombetar. Ne rastin e fundit investitori ka te drejte te zgjedhe qe t'ia paraqese cestijen qofte :
  - a) Qendres Nderkombetare per Zgjidhjen e Mosmarreveshjeve te Investimeve (ICSID), te vadosura konform Konventes per Zgjidhjen e Mosmarreveshjeve midis Shteteve dhe Shtetasve te Shteteve te tjera, e hapur per nenshkrim ne Washington me 18 Mars 1965, ose
  - b) nje gjykate arbitrazhi ad hoc, e cila nese palet ne mosmarreveshje nuk vodosin ndryshe, do te vadoset sipas Rregullave te Arbitrazhit te Komisionit per Ligjin Tregtar Nderkombetar te Kombeve te Bashkuara (UNCITRAL).
3. Nje investitor i cili ia ka paraqitur mosmarreveshjen nje gjykate vendase, mundet ti drejtohet gjykata te arbitrazhit referuar ne paragrafin (2) te ketij Neni, nese perpara se vendimi te jete dhene per cestijen ne fjalce nga nje gjykate vendase, investitori deklaron qe nuk do ta ndjeke me cestijen nepermjet procedurave vendase.
4. Vendimi do te jete perfundimtar per palet ne mosmarreveshje dhe do te zbatohet ne perputhje me ligjin kombetar.

NENI 10

Mosmarreveshjet midis Paleve Kontraktuese

1. Mosmarreveshjet midis Paleve Kontraktuese ne lidhje me interpretimin ose zbatimin e kesaj Marreveshjeje, do te zgjidhen nepermjet negociatave.

2. Ne qofte se kjo mosmarreveshje nuk mund te zgjidhet brenda gjashtë muajsh, duke filluar nga dita ne te cilën keto negociata janë kerkuar, ajo do ti nenshtrohet me kërkesen e seciles Pale Kontraktuese nje gjykate arbitrazhi.

3. Gjykata e arbitrazhit do te krijohet per cdo rast individual, cdo Pale Kontraktuese emeron nje anetar. Keta dy anetare do te bien dakort per nje shtetas te nje Shteti te trete, qe te emerohet nga Palet Kontraktuese si kryetari i tyre. Anetaret do te emerohen brenda tre muajsh, dhe kryetari brenda pesë muajsh, nga data e njofshimit me shkrim qe permban kërkesen sipas paragrafit (2) te ketij Neni.

4. Ne qofte se koha kufi e referuar ne paragafin (3) te ketij Neni nuk eshte respektuar, secila Pale Kontraktuese ne mungese te ndonje marreveshjeje tjeter, fton Presidentin e Gjykates Nderkombetare te Drejtisise te beje emerimet e nevojshme. Ne qofte se Presidenti eshte shtetas i njerës prej Paleve Kontraktuese, ose i penguar per permbushjen e kessaj detyre, emerimet do te behen nga zevendespresidenti me i vjetër.

5. Neqofte Palet Kontraktuese nuk vendosin ndryshe, Gjykata e arbitrazhit do te percaktoje procedurat e veta dhe do ti marrë vendimet me shumice votash, duke mbajtur parasysh principet, e përgjitheshme te ligjit nderkombetar. Cdo Pale Kontraktuese do te perballojë shpenzimet per anetarin e saj si dhe koston e perfaqesimit te saj ne procedurat e arbitrazhit; shpenzimet e Kryetarit si dhe cdo shpenzim tjeter do te ndahen ne menyre te barebarte midis Paleve Kontraktuese nese Gjykata nuk vendos ndryshe. Vendimet dhe konklusionet e gjykates se arbitrazhit do te jene perfundimtare dhe detyruese per te dyja Palet Kontraktuese.

NENI 11
Aplikimi i Marreveshjes

1. Kjo Marreveshje ne asnjë rast nuk do te kufizoje te drejtat dhe perfisimet te cilat nje investitor i Pales tjeter Kontraktuese, gezon përvet te drejtave qe jep kjo Marreveshje sipas ligjit Kombtar ose te drejtës nderkombetare ne Territorin e Pales pritece.

2. Kjo Marreveshje do te zbatohet per te gjitha investimet, bere qofte perpara qofte mbas hyrjes ne fuqi te saj, por nuk do te zbatohet per mosmarreveshjet e zgjdhura perpara hyrjes se saj ne fuqi.

NENI 12
Klauzola e fundit

1. Kjo Marreveshje do te hyje ne fuqi ne te tridhjeten dite pas dates ne te cilen Qeverite e te dy Paleve Kontraktuese kane njoftuar njera-tjetren se kerkessat e tyre kushtetuese per hyrjen ne fuqi te kesaj Marreveshjeje jane plotesuar.

2. Kjo Marreveshje do te qendroje ne fuqi per nje periudhe njezet vjetore. Me pas ajo do te mbeten ne fuqi deri ne perfundim te dymbetdhjete mua jve nga data kur secila Pale Kontraktuese me shkrim njofton Palen tjetër Kontraktuese per vendimin e saj per perfundimin e kesaj Marreveshjeje.

3. Ne lidhje me investimet e kryera perpara dates ne te cilen njoftimi per perfundimin e kesaj Marreveshjeje bhet efektiv, dispozitat e Neneve 1 deri ne 11 do te mbeten ne fuqi per nje periudhe te metejshme prej njezet vjetesh nga kjo date.

Bere ne Helsinki, me 2/Qershor 1997 ne dy origjinala ne gjuhet Finlandeze, Shqipe dhe Angleze duke qene te gjitha tekstet njeljo autentike. Ne rast mosperputhje ne interpretim, teksti ne Anglisht do te merret per baze.

PER QEVERINE E REPUBLIKES
SE FINLANDES

PER QEVERINE E REPUBLIKES
SE SHQIPERISE

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ALBANIA ON THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Albania, hereinafter referred to as the Contracting Parties;

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both countries and to create fair and equitable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that the promotion and protection of investments favour the expansion of economic relations between the two Contracting Parties and stimulate business initiatives,

Have agreed as follows:

Article I. Definitions

For the purposes of this Agreement:

(1) The term "Investment" means any kind of asset, established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party (host Party) in accordance with the laws and regulations of the host Party, and includes particularly, though not exclusively:

(a) Movable and immovable property as well as property rights such as mortgages, liens, pledges and leases;

(b) Shares and other participation in enterprises;

(c) Loans, claims to money or rights to performances having an economic value and related to an investment;

(d) Intellectual or industrial property rights, such as patents, copyrights, industrial designs, business names, know-how and goodwill;

(e) Rights confirmed by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

(2) A change in the form in which assets are invested does not affect their character as an investment.

(3) The term "Returns" means the amounts yielded from an investment, including profits, interest, capital gains, dividends, royalty payments or other current income.

(4) The term "Investor" means:

(a) Any natural person who is a national of either Contracting Party in accordance with its laws and regulations; and

(b) Any legal person such as a company or other organization constituted in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party and having its seat in the territory of the same Contracting Party.

(5) The term "Territory" means the land area, continental shelf and territorial sea, including seabed and subsoil, over which the Contracting Party exercises, in accordance with international law, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2. Promotion and Protection of Investments

(1) Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

(2) Investments by investors of one Contracting Party shall at all times enjoy full protection and security in the territory of the host Party. The host Party shall in no way by unreasonable or discriminatory measures impair the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments by investors of the other Contracting Party.

Article 3. Treatment of Investments

(1) The host Party shall accord to investments by investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than it accords to investments of its own investors or by investors of any third state, whichever is more favourable to the investor.

(2) The host Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, fair and equitable treatment which in no case shall be less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third state, whichever is more favourable to the investor.

Article 4. Exceptions

The provisions of this Agreement, relative to the granting of treatment no less favourable than that accorded to investors of either Contracting Party or of any third state, shall not oblige the host Party to extend to investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

- (a) Any regional economic organization or customs union of which the host Party is or may become a party, or
- (b) Any international arrangement relating wholly or mainly to taxation, or
- (c) A multilateral convention or treaty related to investments.

Article 5. Expropriation

(1) Investments by investors of one Contracting Party in the territory of the host Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to measures having the same effect as expropriation unless the measures are taken in the public interest, in a non-discriminatory way, under due process of law and against prompt, adequate and effective compensation and as stipulated by national law of the host Party.

(2) Such compensation shall amount to the fair market value of the investment expropriated at the time immediately before the date of expropriation or before the impending measures of expropriation became public knowledge, whichever is earlier.

(3) The fair market value shall be calculated in a freely convertible currency at the market rate of exchange at the moment referred to in paragraph (2) of this Article. The compensation shall be effectively realizable and paid without delay. In case of delay of actual payment, compensation shall also include interest at a generally applied international commercial rate from the date of expropriation until the date of payment.

Article 6. Compensation for Losses

An investor of the Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the host Party owing to war, armed conflict, civil disturbances or similar event, shall be accorded by the host Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement concerning the investment, which is the most favourable of that which the host Party accords to an investor of any third state.

Article 7. Transfer of Payments

(1) The host Party shall, with respect to investments under this Agreement, ensure the unrestricted transfer of payments in connection with investments into and out of its territory. The free transfer shall include in particular, though not exclusively:

- (a) The initial capital and additional capital to maintain or increase an investment,
- (b) The proceeds from the partial or total liquidation of an investment,
- (c) Profits, interest, dividends and other current income,
- (d) Funds pursuant to repayment of a loan agreement,
- (e) Royalties and other fees,
- (f) Earnings of personnel engaged from abroad,
- (g) Payments arising out of the settlement of a dispute and
- (h) Compensation under Articles 5 and 6 of this Agreement.

(2) Transfers under paragraph (1) of this Article shall be effected without delay and in a freely convertible currency at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred.

Article 8. Subrogation

Where the Contracting Party or its designated agency makes a payment under an indemnity or guarantee it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the host Party shall recognize the assignment to the former Contracting Party of all the rights and claims resulting from such an investment, and shall recognize that the Contracting Party or its designated agency is entitled to exercise such rights and enforce such claims to the same extent as the original investor.

Article 9. Disputes between an Investor and a Contracting Party

(1) Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the host Party relating to an investment under this Agreement should be settled amicably.

(2) If such a dispute has not thus been settled within a period of three months from the date at which either party to the dispute requested amicable settlement, the investor shall be entitled to submit the case either to the competent tribunals of the host Party or to international arbitration. In the latter event the investor has the choice of submitting the case either to:

(a) The International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965, or

(b) An ad hoc arbitration tribunal, which unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

(3) An investor who has submitted the dispute to national jurisdiction may nevertheless have recourse to one of the arbitral tribunals mentioned in paragraph (2) of this Article if, before judgement has been delivered on the subject matter by a national court, the investor declares not to pursue the case any longer through national proceedings.

(4) The award shall be final for the parties to the dispute, and shall be executed according to national law.

Article 10. Disputes between the Contracting Parties

(1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should be settled through negotiations.

(2) If such a dispute has not thus been settled within six months from the date at which negotiations were requested, it shall upon request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.

(3) The arbitration tribunal shall be constituted for each individual case, each Contracting Party appointing one member. These two members shall then agree upon a citizen of a third State, to be appointed by the Contracting Parties as their Chairman. The members shall be appointed within three months and the Chairman within five months from the date of the written notice contain the request under paragraph (2) of this Article.

(4) If the time limits referred to in paragraph (3) of this Article have not been complied with, either Contracting Party may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging this task, the appointments shall be made by the most senior deputy of the President.

(5) Unless the Contracting Parties decide otherwise, the arbitration tribunal shall determine its own procedures and take its decisions by a majority of votes taking into account the general principles of international law. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member and its own representation in the arbitration proceedings; the cost of the

Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties if the tribunal does not take a different decision. The decisions and awards of the arbitration tribunal shall be final and binding on both Contracting Parties.

Article II. Application of the Agreement

(1) This Agreement shall in no way restrict the rights and benefits which an investor of the other Contracting Party in addition to the present Agreement enjoys under national or international law in the territory of the host Party.

(2) This Agreement shall apply to all investments, whether made before or after its entry into force, but shall not apply to any such claim which was settled before its entry into force.

Article 12. Final Clauses

(1) This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which the Governments of the Contracting Parties have notified each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of twenty years. Thereafter it shall remain in force until the expiration of twelve months from the date that either Contracting Party in writing notifies the other Contracting Party of its decision to terminate this Agreement.

(3) In respect to investments made prior to the date when the notice of termination of this Agreement becomes effective, the provisions of Articles I to 11 remain in force for a further period of twenty years from that date.

Done at Helsinki on 24 June 1997 in two originals in the Finnish, Albanian and English languages all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Finland:

OLE NORRBACK

For the Government of the Republic of Albania:

FOTO DHUKA

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

SOPIMUS

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA ALBANIAN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ SJOITUSTEN EDISTÄMISESTÄ JA SUOJAAMISESTA

Suomen tasavallan hallitus ja Albanian tasavallan hallitus, jäljempänä sopimusvaltiot, jotka

haluavat tehostaa taloudellista yhteistyötä molempien maiden yhteiseksi hyödyksi ja luoda oikeudenmukaiset ja tasapuoliset edellytykset sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille toisen sopimusvaltion alueella, ja jotka

tunnustavat, että sijoitusten edistäminen ja suojaaminen tukee näiden sopimusvaltioiden välisten taloudellisten suhteiden laajentumista sekä lisää liiketoiminnallista aloitteellisuutta,

ovat sopineet seuraavasta:

I artikla

Määritelmä

Tässä sopimuksessa

1. "Sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimusvaltion sijoittaja on luonut tai hankkinut toisen sopimusvaltion (isäntävaltion) alueella isäntävaltion lakiens ja määäräysten mukaisesti, ja siihen kuuluu erityisesti joskaan ei yksinomaan:

a) irtain ja kiinteä omaisuus sekä omistusoikeudet kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet sekä leasing-sopimuksella vuokrattu omaisuus,

b) yhtiöiden osakkeet ja muu osallisuus niihin.

c) lainat, rahalliset vaateet tai oikeudet suorituksiin, joilla on taloudellista arvoa ja jotka liittyvät sijoitukseen.

d) oikeudet henkiseen tai teolliseen omaisuuteen mukaan lukien patentit, tekijänoikeudet, teolliset mallioikeudet, toimintimet, tietotaito ja goodwill-arvo, sekä

e) lakiin tai sopimukseen perustuvat oikeudet, mukaan lukien luonnonvarojen etsintää, jalostamista, louhintaa ja hyödyntämistä koskevat toimiluvat.

2. Varallisuuden sijoittamisen muodon muuttuminen ei vaikuta sen luonteesen sijoituksena.

3. "Tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamia rahanmääriä, mukaan lukien voitto, korko, pääomatuotot, osingot, rojaltit tai muut juoksevat tulot.

4. "Sijoittaja" tarkoittaa:

a) luonnonlista henkilöä, joka on jomman kumman sopimusvaltion kansalainen sen lakien ja määäräysten mukaisesti, ja

b) oikeushenkilöä, kuten yhtiötä tai muuta organisaatiota, joka on perustettu sopimusvaltion lakien ja määäräysten mukaisesti ja jonka toimipaikka on mainitun sopimusvaltion alueella.

5. "Alue" tarkoittaa maa-alueetta, mannerjäristä ja aluevesiä, mukaan lukien merenpohja ja maapohja, jolla sopimusvaltio harjoittaa kansainvälisten oikeuden mukaisesti täysivaltaisia oikeuksiaan ja toimivaltaansa.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimusvaltiot edistävät omalla alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksia ja sallivat tällaiset sijoitukset omien lakiensa ja määäräystensä mukaisesti.

2. Sopimusvaltion sijoittajien sijoitusten on saatava isäntävaltion alueella aina täysi suoja ja turvallisuus. Isäntävaltio ei millään kohtuuttomilla tai syrjivillä toimenpiteillä saa haitata toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoitusten hoitoa, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä tai niistä määritämistä.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Isäntävaltio myöntää toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin sen omien sijoittajien tai jonkin kolmannen valtion sijoittajien sijoituksille myönnettävä kohtelu, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

2. Isäntävaltio myöntää omalla alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajille niiden sijoitusten hoitamisen, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen tai määräämisen osalta oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun, joka ei missään tapauksessa saa olla epäedullisempi kuin kohtelu, jonka se myöntää omille sijoittajilleen tai jonkin kolmannen valtion sijoittajille, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

4 artikla

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräykset koskien kohtelun myöntämistä, joka ei ole epäedullisempi kuin jommankumman sopimusvaltuon tai jonkin kolmannen valtion sijoittajille myönnnetään, eivät velvoita isäntävaltiota ulottamaan toisen sopimusvaltion sijoittajiin etua kohtelusta, etuisuksista tai etuoikeuksista, joita johtuvat:

a) jostakin alueellisesta taloudellisesta järjestöstä tai tulliliitosta, jonka jäsen isäntävaltio on tai jonka jäsen siitä voi tulla, tai

b) jostakin kansainvälisestä järjestelystä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai

c) monenvälisestä yleissopimuksesta tai sopimuksesta, joka liittyy sijoituksiin.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimusvaltion sijoittajien sijoituksia isäntävaltion alueella ei saa kansallistaa tai pakkolunastaa eikä niihin saa kohdistaa pakkolunastusta vastaavia toimenpiteitä, jollei toimenpiteisiin ryhdytä yleisen edun vuoksi, noudattaen syrjimättömyyttä ja asianmukai-

sia lain menettelyjä, edellyttää välitöntä, riittävää ja tosiastiellista korvausta sekä toimien isäntävaltion kansallisen lain määräysten mukaisesti.

2. Tämä korvaus vastaa määrältään pakkolunastetun sijoituksen oikeudenmukaista markkina-arvoa juuri ennen pakkoluonastuspäivää tai ennen kuin odotettavissa oleva pakkoluonastus tuli yleiseen tietoon, sen mukaan kumpi oli aikaisempi.

3. Oikeudenmukainen markkina-arvo lasketaan vapaasti vaihdettavassa valuutassa tähän artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla hetkellä markkinoidilla voimassa olevan vaihtokurssin mukaan. Korvaukseen tulee olla tehokkaasti realisoitavissa ja se tulee maksaa viipymättä. Mikäli varsinaisen maksu viivästyty, korvaukseen tulee sisältää myös korko, joka vastaa yleisesti sovellettavaa kansainvälistä kaupallista korkokantaa ja kattaa ajan pakkoluonastuspäivästä maksupäivään.

6 artikla

Menetysten korvaaminen

Sopimusvaltion sijoittaja, jonka sijoituksille aiheutuu menetyksiä isäntävaltion alueella sodan, aseellisen selkkauksen, yhteiskunnallisten levottomuuksien tai vastaanivien tapaturmien takia, on oikeutettu saamaan isäntävaltiolta ennalleen palauttamisen, vahingonkorvauksen, hyvityksen tai muun sijoitusta koskevan järjestelyn osalta kohtelun, joka vastaa isäntävaltion kolmannen valtion sijoittajalle myöntämää edullisinta kohtelua.

7 artikla

Maksujen siirto

1. Isäntävaltio takaa tässä sopimuksessa tarkoitetuille sijoituksille maksujen rajoittamattona siirrot alueelleen ja alueeltaan. Tähän siirtovapauteen kuuluu erityisesti, muuta ei yksinomaan:

- a) alkuperäinen pääoma sekä lisäpääoma sijoituksen ylläpitämistä ja kehittämistä varten,
- b) sijoituksen osittaisesta tai täydellisestä lopettamisesta syntyneet tulot,
- c) tuotor, korot, osingot ja muut juoksevat tulot,

- d) varat, jotka liittyvät lainasopimuksen takaisin maksuun,
- e) rojaltit ja muut maksut,
- f) ulkomailta palkatun henkilöstön ansiot,
- g) riidan ratkaisusta johtuvat maksut ja

h) tämän sopimuksen 5 ja 6 artikloissa tarkoitettut korvaukset.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettut siirrot suoritetaan viipymättä ja vapaasti vaihdettavassa valuutassa siirtopäivänä markkinoilla käteiskuapassa siirrettävän valutuan osalta voimassa olevaan vaihtokursiin.

8 artikla

Sijoantulo

Jos sopimuspuoli tai sen nimittämä elin suorittaa maksun vakuuden tai takauksen nojalla, jonka se on myöntänyt toisen sopimusvaltion alueella olevalle sijoitukselle, isäntävaltio tunnustaa kaikkien tästä sijoituksesta johtuvien oikeuksien ja vaatimusten siirtymisen ensinmainitulle sopimusvaltiolle ja tunnustaa, että sopimusvaltio tai sen nimittämä elin on oikeutettu harjoittamaan näitä oikeuksia ja toimeenpanemaan nämä vaatimukset samassa laajuudessa kuin alkuperäinen sijoittaja.

9 artikla

Sijoittajan ja sopimusvaltion väliset riidas

1. Sopimusvaltion sijoittajan ja isäntävaltion väliset riidat, jotka koskevat tässä sopimuksessa tarkoitettua sijoitusta, tullee ratkaisata sovinnollisesti.

2. Mikäli riitaa ei ole näin ratkaistu kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä lukiin, jona jompikumpi riidan osapuoli pyysi sovinnollista ratkaisua, sijoittaja on oikeutettu alistamaan riidan joko isäntävaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai kansainväliseen välismiesmenettelyyn. Jälkimmäisessä tapauksessa sijoittaja voi valita, alistetaanko riita:

a) sijoituksia koskevien riittaisuuksien kansainväliselle ratkaisukeskukselle (ICSID), joka on perustettu Washingtonissa 18. päivä-

nä maaliskuuta 1965 allekirjoitettavaksi avulla yleissopimukseilla valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisen sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta, vai b) väliaikaiselle välimiesoikeudelle, joka asetetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Sijoittaja, joka on alistanut riidan kansalliseen tuomiovaltaan, voi kuitenkin turvautua johonkin tämän artiklan 2 kohdassa mainituista välimiesoikeuksista, jos sijoittaja, ennen kuin kansallinen tuomioistuin on antanut päättönsä asian, ilmoittaa luopuvansa asian käsitellystä kansallisessa oikeudenkäynnissä.

4. Päätös on riidan osapuolet osalta lopullinen ja se pannaan täytäntöön kansallisen lain mukaisesti.

10 artikla

Sopimusvaltioiden väliset riidat

1. Sopimusvaltioiden väliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta tulisi ratkaista neuvotteluteitse.

2. Mikäli riitaa ei ole saatu ratkaistuksi kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin neuvotteluja pyydettiin, riita asetetaan jommankumman sopimusvaltion pyynnöstä välimiesoikeudelle.

3. Välimiesoikeus muodostetaan jokaista tapausta varten erikseen ja kumpikin sopimusvalto nimittää yhden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä sopivat sitten kolmannen valtion kansalaisesta, jonka sopimusvaltiot nimittävät puheenjohtajakseen. Jäsenet tulee nimittää kolmen kuukauden kuluessa ja puheenjohtaja viiden kuukauden kuluessa tämän artiklan 2 kohdan mukaisen pyynnön sisältämästä kirjallisesta ilmoituksesta.

4. Mikäli tämän artiklan 3 kohdassa taroitettuja määräaiakoja ei ole noudatettu, jompikumpi sopimusvalto voi muun asianmukaisen järjestelyn puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen presidenttiä suorittamaan tarvittavat nimitykset. Mikäli presidentti on jommankumman osapuolen kansalainen tai muutoin estynyt hoitamasta tehtävästä, nimitykset suorittaa tämän virkaiäl-

tään vanhin sijainen.

5. Jolleivät sopimusvaltiot toisin sovi, välismiestuomioistuin päättää omista menettelytavistaan ja tekee päätkset äänten enemmistöllä ottaen huomioon kansainvälisen oikeuden yleiset periaatteet. Kumpikin sopimusvaltio vastaa oman jäsenensä kustannuksista ja omasta edustuksestaan välimiesmenetyssä; sopimusvaltiot vastaavat puheenjohtajan kuluista ja muista kustannuksista yhtä suurin osuuksin, jos välimiesoikeus ei toisin päättä. Välimiesoikeuden päätkset ja tuomiot ovat lopullisia ja kumpaanakin sopimusvaltiota sitovia.

11 artikla

Sopimuksen soveltaminen

1. Tämä sopimus ei millään tavoin rajoita niitä oikeuksia ja etuja, joista toisen sopimusvaltion sijoittaja tämän sopimuksen lisäksi nauttii isäntävaltion alueella kansallisen tai kansainvälisen oikeuden nojalla.

2. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, jotka on tehty joko ennen sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen, mutta sopimusta ei sovelleta mihinkään vaateisiin, jotka on selvitetty ennen sopimuksen voimaantuloa.

12 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantena kymmenenä päivänä siitä päivästä lukien, jolloin sopimusvaltioiden hallitukset ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden perustuslailliset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

2. Tämä sopimus on voimassa kaksikymmentä vuotta. Sen jälkeen se on voimassa kaksitoista kuukautta siitä päivästä lukien, jolloin jompikumpi sopimusvaltio on kirjallisuesti ilmoittanut toiselle sopimusvaltiolle päätkestään irtisanoa tämä sopimus.

3. Niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen irtisanomisilmoituksen voimaantuloa, 1—11 artiklojen määräykset pysyvät voimassa edelleen kahden-

kymmenen vuoden ajan tästä päivämääristä.

**Tehty Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta
1997 kahtena suomen-, albanian- ja englan-
ninkielisenä alkuperäiskappaleena kaikkien
tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tul-
kintaeroavaisuuksissa englanninkielinen tek-
sti on ratkaiseva.**

**Suomen tasavallan
hallituksen puolesta**

Ole Norback

**Albanian tasavallan
hallituksen puolesta**

Foto Dhuka

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE FINLANDE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ALBANIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de la République d'Albanie, ci-après dénommés les Parties contractantes,

Désireux d'intensifier la coopération économique à l'avantage réciproque des deux pays, et de créer des conditions justes et équitables pour les investissements réalisés par les investisseurs d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que l'encouragement et la protection des investissements favorisent le développement des relations économiques entre les deux Parties contractantes et stimulent les initiatives dans les affaires,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1) Le terme "investissement" désigne les avoirs de toute nature, créés ou acquis par un investisseur d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante (Partie hôte), conformément à la législation et à la réglementation de la Partie hôte, et englobe notamment, quoique non exclusivement :

- a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels qu'hypothèques, gages, nantissements et baux ;
- b) Les actions et autres formes de participation dans des entreprises ;
- c) Les prêts, créances sur des sommes dues ou droits sur des résultats ayant une valeur économique et liés à un investissement ;
- d) Les droits de propriété intellectuelle ou industrielle tels que brevets, droits d'auteur, concepts industriels, marques de fabrique, savoir-faire et clientèle ;
- e) Les droits confirmés par la loi ou en vertu de contrats, y compris les concessions de prospection, de culture, d'extraction ou d'exploitation des ressources naturelles.

2) Toute modification apportée à la forme dans laquelle les biens sont investis n'affecte pas leur caractère d'investissement.

3) Le terme "rendements" désigne les montants rapportés par un investissement y compris les bénéfices, les intérêts, les plus-values du capital, les dividendes, les redevances ou autres revenus courants.

4) Le terme "investisseur" désigne :

- a) Toute personne physique possédant la nationalité de l'une ou l'autre des Parties contractantes, conformément à sa législation et à sa réglementation ; et

b) Toute personne morale telle qu'une société ou une autre organisation constituée conformément aux lois et règlements d'une Partie contractante et ayant son siège sur le territoire de la même Partie contractante.

5) Le terme " territoire " désigne la zone terrestre, le plateau continental et la mer territoriale, y compris le fond marin et le sous-sol, sur lesquels la Partie contractante exerce, conformément au droit international, des droits souverains ou une juridiction.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1) Chacune des Parties contractantes encourage les investissements, sur son territoire, des investisseurs de l'autre Partie contractante et accepte ces investissements conformément à sa législation et à sa réglementation.

2) Les investissements réalisés par les investisseurs d'une des Parties contractantes jouissent à tout moment d'une protection et d'une sécurité complètes sur le territoire de la Partie hôte. Cette dernière ne compromet en aucun cas, par des mesures déraisonnables ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou l'aliénation des investissements réalisés par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3. Traitement des investissements

1) La Partie hôte accorde aux investissements réalisés par des investisseurs de l'autre Partie contractante, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements de ses propres investisseurs ou réalisés par des investisseurs de tout État tiers, le traitement le plus favorable des deux étant accordé à l'investisseur.

2) La Partie hôte accorde, sur son territoire, aux investisseurs de l'autre Partie contractante, s'agissant de la gestion, de l'entretien, de l'exploitation, de la jouissance ou de l'aliénation de leurs investissements, un traitement juste et équitable, lequel n'est en aucun cas moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout Etat tiers, le traitement le plus favorable des deux étant accordé à l'investisseur.

Article 4. Exceptions

Les dispositions du présent Accord, telles que relatives à l'octroi d'un traitement non moins favorable que celui accordé aux investisseurs de l'une ou de l'autre des Parties contractantes ou de tout Etat tiers, n'obligent pas la Partie hôte à faire bénéficier l'autre Partie contractante de tout traitement, préférence ou privilège résultant :

D'une quelconque organisation économique régionale ou union douanière à laquelle la Partie hôte appartient ou est susceptible d'appartenir, ou

D'un quelconque arrangement international relatif, en totalité ou en partie, à la fiscalité, ou

d'une convention ou d'un traité multilatéral relatif aux investissements.

Article 5. Expropriation

1) Les investissements des investisseurs de l'une des Parties contractantes dans le territoire de la Partie hôte ne pourront faire l'objet de mesures de nationalisation, d'expropriation ou de mesures ayant un effet équivalent à une nationalisation ou à une expropriation, excepté pour des raisons d'intérêt public, l'expropriation ayant alors lieu sans discrimination, avec les garanties d'une procédure régulière conforme à la législation, et étant sanctionnée par des dispositions assurant le paiement d'une indemnisation rapide, adéquate et effective, et dans les conditions stipulées par la législation nationale de la Partie hôte.

2) Ladite indemnisation devra correspondre à la valeur marchande équitable qu'avait l'investissement exproprié immédiatement avant la date de l'expropriation ou avant que la mesure d'expropriation n'ait été rendue publique, l'événement le plus précoce étant seul valide.

3) La valeur marchande équitable sera calculée dans une devise librement convertible, au taux de change du marché en vigueur au moment visé au paragraphe 2) du présent Article. L'indemnisation sera effectivement réalisable et payée sans retard. En cas de retard du paiement lui-même, l'indemnisation comprendra par ailleurs des intérêts à un taux commercial international généralement appliqué, qui seront calculés de la date de l'expropriation à la date du paiement.

Article 6. Indemnisation au titre des pertes

Tout investisseur d'une Partie contractante, dont les investissements subissent des pertes sur le territoire de la Partie hôte du fait d'une guerre, d'un conflit armé, de troubles civils ou d'un événement analogue, se voit accorder par la Partie hôte, en matière de restitution, d'indemnisation, de compensation ou autre mode de règlement concernant l'investissement, le traitement le plus favorable que la Partie hôte accorde à un investisseur de tout État tiers.

Article 7. Transfert des paiements

La Partie hôte veille, s'agissant des investissements effectués en vertu du présent Accord, à ce que le transfert des paiements liés aux investissements vers son territoire ou hors de celui-ci se fasse sans restriction. La liberté de transfert s'applique en particulier, quoique non exclusivement :

Au capital de départ et au capital supplémentaire destiné à maintenir ou à augmenter un investissement ;

Au produit de la liquidation partielle ou totale d'un investissement ;

Aux bénéfices, intérêts, dividendes et autres revenus courants ;

Aux fonds correspondant aux remboursements consécutifs à un accord de prêt ;

Aux redevances et autres honoraires ;

Aux revenus du personnel embauché à l'étranger ;

Aux paiements résultant du règlement d'un différend ; et

À l'indemnisation visée aux Articles 5 et 6 du présent Accord.

2) Les transferts visés au paragraphe 1) du présent Article sont effectués sans retard, et dans une devise librement convertible, au taux de change en vigueur sur le marché à la date du transfert pour les opérations au comptant dans la devise à transférer.

Article 8. Subrogation

Si la Partie contractante ou l'organisme par elle désigné effectue un paiement en vertu d'une indemnité ou d'une garantie qu'elle a accordé eu égard à un investissement dans le territoire de l'autre Partie contractante, la Partie hôte reconnaît le transfert à la première citée des Parties contractantes de tous les droits et créances résultant dudit investissement, et reconnaît que la Partie contractante ou l'organisme par elle désigné est en droit d'exercer ces droits et de faire valoir ces créances par subrogation, et ce dans la même mesure que l'investisseur initial.

Article 9. Règlement des différends entre un investisseur et une Partie contractante

1) Tout différend concernant un investissement, survenant entre un investisseur d'une Partie contractante et la Partie hôte, est réglé à l'amiable dans la mesure du possible.

2) Si un tel différend n'a pu être ainsi réglé dans un délai de trois mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre des parties au différend a demandé un règlement à l'amiable, l'investisseur est en droit de soumettre l'affaire soit aux tribunaux compétents de la Partie hôte, soit à un arbitrage international. Dans ce dernier cas, l'investisseur a le choix entre soumettre l'affaire :

a) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI), créé en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965 ; ou

b) À un tribunal arbitral ad hoc, lequel, sauf accord contraire entre les Parties au différend, est constitué conformément au Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (UNCITRAL).

3) Un investisseur ayant soumis le différend à une juridiction nationale peut cependant avoir recours à l'un des tribunaux d'arbitrage visés au paragraphe 2) du présent article si, avant qu'un tribunal national n'ait prononcé de jugement sur l'affaire, l'investisseur déclare cesser de poursuivre l'affaire par devant les instances nationales.

4) Le jugement est définitif pour les parties au différend, et est exécuté conformément au droit national.

Article 10. Règlement des différends entre Parties contractantes.

1) Les différends entre les Parties contractantes, relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sont, dans la mesure du possible, réglés par voie de négociation.

2) Si un tel différend n'a pas été réglé dans ces conditions dans un délai de six mois à compter de la date à laquelle les négociations ont été demandées, il est, à la demande de l'une ou de l'autre des Parties contractantes, soumis à un tribunal arbitral.

3) Le tribunal arbitral est constitué spécifiquement pour chacune des affaires, chacune des Parties contractantes en désignant un membre. Ces deux membres se mettent d'accord sur le choix d'un ressortissant d'un État tiers, lequel est nommé par les Parties contractantes à leur présidence. Les membres sont nommés dans un délai de trois mois et le président dans un délai de cinq mois à compter de la date de la demande écrite visée au paragraphe 2) du présent article.

4) Si les délais limites fixés au paragraphe 3) du présent article n'ont pas été respectés, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence de tout autre arrangement correspondant, inviter le président de la Cour Internationale de Justice à procéder aux nominations nécessaires. Si ledit président est un ressortissant de l'une ou de l'autre des Parties contractantes ou qu'il est empêché, pour quelque autre raison que ce soit, de remplir ladite fonction, c'est l'adjoint du président, occupant le rang le plus élevé dans la hiérarchie, qui procède aux nominations nécessaires.

5) À moins que les Parties contractantes n'en décident autrement, le tribunal arbitral fixe son propre règlement intérieur et prend ses décisions à la majorité des voix, en tenant compte des principes généraux du droit international. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais du membre qu'elle a nommé de même que les coûts de sa représentation auprès du tribunal ; les frais engagés au titre du président et les autres frais sont répartis à parts égales entre les Parties contractantes dans la mesure où le tribunal n'en décide pas autrement. Les décisions prises et les sentences prononcées par le tribunal arbitral sont définitives et lient les deux Parties contractantes.

Article 11. Application de l'Accord

1) Le présent Accord ne restreint en aucune manière les droits et avantages dont un investisseur de l'autre Partie contractante jouit en sus des dispositions du présent Accord, en vertu du droit national ou international, sur le territoire de la Partie hôte.

2) Le présent Accord s'applique à tous les investissements, qu'ils aient été effectués avant ou après son entrée en vigueur, tout en ne s'appliquant cependant pas à une quelconque revendication qui aurait été réglée avant son entrée en vigueur.

Article 12. Clauses finales

1) Le présent Accord entrera en vigueur le 30e jour suivant la date à laquelle les Gouvernements des Parties contractantes se seront informés l'un l'autre que les formalités constitutionnelles requises pour son entrée en vigueur ont été accomplies.

2) Le présent Accord restera en vigueur pendant vingt ans, après quoi il le demeurera jusqu'à expiration d'une période de douze mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes aura avisé par écrit l'autre Partie contractante de sa décision d'y mettre fin.

3) En ce qui concerne les investissements effectués avant la date à laquelle la dénonciation du présent Accord prendra effet, les dispositions des articles 1 à 11 continueront de s'appliquer pendant une période supplémentaire de vingt ans à compter de cette date.

Fait à Helsinki, le 24 juin 1997, en deux originaux, dans les langues finnoise, albanaise et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Finlande:

OLE NORRBACK

Pour le Gouvernement de la République d'Albanie:

FOTO DHUKA

